

СТЕФАН БОНЕВ

ЗА АВТОРА И НЕГОВИТЕ

МУЗИ

Част 11 от „Разкази за двама“

chitanka.info

Искам първо да добиете представа за автора на този разказ. Той е започнал да оплешивява, направил е вече солидно шкембенце, гони четиридесетте и... Стига ви толкова. Оттук нататък си го доизмислете сами. Защото не искам някой ден, ако ме срещнете на улицата, да ме познаете и да си кажете, че ей тоя, дебелият, е писал еди-какво си.

Освен това този разказ ще бъде за автора, само че по времето, когато все още нямаше шкембе, а за сметка на това буйна коса покриваше главата му. Тогава той беше студент и живееше в самостоятелна стая на един тавански етаж. Повечето от вечерите той прекарваше сам със себе си и своите мечти. Седеше на перваза на малкия мансарден прозорец, гледаше звездите и мечтаеше. Мечтаеше да стане Автор. С голямо А. И тогава си беше автор, само че все още никой не го печаташе и затова не смееше да сложи голяма буква пред титлата си. Една от най-смелите му мечти беше не друго, а да издаде самостоятелна книга.

Един ден, както си мечтаеше, застанал на прозореца, усети, че в стаята има още някой. Дори го споходи странното чувство, че този някой току-що е влетял покрай него през отворения прозорец. Авторът се обърна рязко и се облещи. При него беше дошла муза. Истинска муза, като тия, дето ги описваха по книгите. Беше облечена в бяла дреха, нещо като роба, стигаща чак до глезените ѝ. Правите ѝ черни коси бяха разпуснати почти до кръста. Когато видя, че е забелязана, музата се усмихна толкова невинно и пленително, че авторът за малко не падна от перваза, където беше седнал.

— Искам да ви се извиня, че се наложи толкова време да ме чакате! — рече виновно музата — Знаете ли колко много автори са се навъдили. И всеки от тях чака муза. Ето, тази вечер вие сте десетият, когото посещавам. И не мога да ви отделя повече от половин час, в графика ми има още трима.

После музата записва колко трудна е станала тяхната работа. Писачите станали невероятно много, а пък при музите започнали съкращения в щата, бюджетът не достигал. Били останали само две срарши и пет младши музи. Тя все още била от младшите, но очаквала в най-скоро време да я повишат в тяхната йерархия. Само дето оная, главната муза, хич не я обичала. Обаче нея кой ще я пита! Тя, хабилитационната комисия, била спускана отгоре, така че от главната нищо не зависело. И остави другото, ами от ТРЗ им съкратили

норматива за престой при даден автор. А пък аз, кажете ми, моля ви се, как да вдъхновя един автор за някакви си двацет, двацет и пет минути. Ами че това време не стига дори да се преодолее шокът на тези, при които долитам за първи път.

И действително авторът само се блещеше с отворена уста, гледаше, слушаше и не му се вярваше.

— Хайде, времето напредна! — погледна към часовника музата. — Сядайте и пишете. По-бързо де! Къде ви е пишещата машина? Каква браква! Такива при нас направо ги бракуваме. Надявам се, че пишете бързо. Ще ви диктувам. Така... Пишете заглавие...

Музата издиктува набързо едно късо разказче, погледна доволно листата и поправи с червен молив няколко правописни грешки. После го целуна по бузата и отлетя през прозореца, поглеждайки в последния момент часовника на масата.

Оттогава музата започна да навещава от време на време автора. Диктуваше му нещо, преглеждаше го и отлиташе при други клиенти. А авторът се влюби в своята муза. Прощаваше закъсненията, бързането и нервността ѝ. Впрочем както по-късно разбра, всички автори в един определен момент хлътвали по музите си, но това било любов-чисто платоническа, и в нея нямало нищо лошо.

Понякога авторът се опитваше да пише нещо и сам, но обикновено се получаваше рядка боза, казано на авторски жаргон. Докато разказите, продиктувани от музата, почти без никакви редакции бяха публикувани в най-реномираните издания. И той вече наистина се чувстваше като Автор.

Веднъж тя дойде при него, но се застоя повече от друг път. Беше някак си отнесена. Диктуваше му по два-три реда и се замисляше за нещо. Налагаше се дори Авторът да я подтиква, защото времето напредваше. Когато приключиха, музата седна на един стол и се отпусна уморено.

— Това е последният път, когато идвам при теб — каза тя с отчаян тон. — Съкращават ме. Това може да бъде работа само на Главната! Не знам къде ще си търся работа. Ако имаш нещо предвид?

Авторът се замисли за миг, после ѝ каза да почака и хукна да търси телефон. Вече си беше създал доста връзки по редакциите. След малко се върна и ѝ съобщи, че може да започне работа в едно издание,

за което доста хора си точели зъбите. Музата видимо се зарадва, но пак си остана малко тъжна.

— Имам и друг проблем — най-последно каза тя. — Като ме изхвърлят от работа, ми вземат и ведомственото жилище. Не можеш ли да ме настаниш временно в твоята стая. Не смея да питам другите автори. Повечето от тях са женени, пък останалите толкова са се възгордели, че...

Авторът нямаше нищо против. Предостави й цялото си легло, а той се настани с едно одеяло и възглавница на пода. Авторът си помисли в този момент, че по-голямо щастие не би могъл да поиска от живота. Кой друг творец можеше да се похвали, че е спал с музата си. Незабравима нощ...

Минаха дни, месеци... Авторът и Ния, така се казваше музата, сключиха граждански брак, получиха панелна гарсонiera в един от крайните квартали и дотук всичко беше добре. Само дето музата вече не беше муза, а редактор в едно младежко списание. И вече не можеше да го вдъхновява, можеше само да редактира старите разкази на Автора. Впрочем той насъбра всички свои творения и набързо издаде първата си книга, после втора, трета... Но това не го топлеше особено. Искаше му се Ния отново да му диктува своите шедьоври. На всичко отгоре един ден бившата муза го зарадва, че е бременна. И авторът се чудеше да се радва ли, или да плаче. Тя също. И двамата искаха да станат още по-известни и популярни в своите среди. Той желаше поне да поддържа голямото "А" пред титлата си, а тя да стане Редактор, и то не какъв да е, а Главен. И изведнъж детето... От приятели и познати знаеха, че дойде ли бебето, край на всякаква кариера. Двамата сериозно обсъдиха въпроса, поскараха се няколко пъти и още толкова пъти се сдобряваха, докато накрая решиха да го оставят. Все щяха да намерят начин да го гледат и да си правят кариерата едновременно. Нали все пак имаше баби и дядовци.

Денят, в който бебето огласи гарсонiera им със своя несекващ рев, беше също така особен за младото семейство. Хем се радваха на своята рожба, хем виждаха края на издигането си. През първата нощ, когато най-последно малката Рая заспа, Авторът и Ния не мигнаха. Вече предугаждаха как имената им се смаяват, смаяват...

Детето отрасна ту при едната баба, ту при другата. През това време семейството поддържаше добра творческа форма, понаписваха

по нещо ново, което най-често посвещаваха на Рая. Авторът прописа детски приказки, защото се търсеха повече, а и се плащаха по-добре. Покрай детето разходите им се бяха увеличили доста. Приказките на Автора не бяха нещо кой знае какво, но ги публикуваха преди всичко заради известното му име и титлата, която все още беше с главна буква. Ния от време на време си спомняше, че е била муза, и се опитваше да вдъхнови Автора, но нищо не се получаваше. Нещата ставаха още по-лоши, отколкото когато ги пишеше сам.

Авторът вече беше започнал да дебелее, да оплешивява, сложи очила и понякога се питаше защо изобщо се е захванал с писането. Имаше ли смисъл да продължава да смуче сюжетите от пръстите си.

Рая тръгна на училище, започна да става самостоятелна. През свободното си време повече се застояваше при бабите си. Дори вече не ѝ се прибираше вкъщи. Там заварваше намръщените си родители, седнали над пишещите си машини в задимената кухня, пълна с немити съдове. Най-много да я питаха как е минало в училище и колко са и писали по математика. Сякаш само математиката съществуваше на този свят. После дори не я слушаха какво им разказва. Само кимаха с глави и се усмихваха пресилено и инстинктивно. Накрая подписваха механично бележника ѝ, без да запомнят какви оценки има в него.

Един ден, скоро след като завърши осми клас, Рая изчезна. Впрочем точният ден на изчезването не беше установен. Просто родителите ѝ си спомняха, че няколко дни поред не са разписвали бележника, но колко точно... Дълго я търсиха, обикаляха къде ли не, но никакъв резултат. В полицията само вдигаха рамене и обещаваха да я открият на всяка цена.

Така минаха три години. Вече се бяха примирили. Авторът и Ния не можеха да свикнат с мисълта, че те са виновни за нейното изчезване. Ако я бяха контролирали, ако и бяха обръщали повече внимание, тя със сигурност щеше да е сега при тях. Авторът започна да пише все по-тъжни и по-тъжни неща, които дори заради името му не искаха да отпечатват. Ния ги редактираше със сълзи на очи.

Докато един летен ден, както си пишеха и редактираха, нещо влетя в стаята през широко отворения прозорец. Беше муза. И то не коя да е, а тяхната Рая. Беше красива като майка си на времето, носеше дълга бяла роба и се усмихваше щастливо.

— Майко, татко! — опита се да прегърне двамата наведнъж дъщеря им. — Разбрах, че за да мога да контактувам с вас, а и вие да имате полза от мен, трябва да стана муза, каквато е била мама. Изкарах тригодишния курс и ето ме...

Авторът плачеше, но от щастие ли, от мъка ли, и той не знаеше. А Ния само клатеше глава и повтаряше името на дъщеря си. Очите ѝ отдавна бяха пресъхнали.

И вече толкова години Авторът си е Автор. Известен човек е, печатат го навсякъде, канят го в радиото и телевизията, раздава книги с автографи. Четат го навсякъде, даже има свой разказ, който е включен в учебниците по литература. Със съпругата му са постоянно по конференции, приеми и коктейли. Вече живеят в голяма, красива къща. Имат си кола, вила... А Рая ги навещава всяка вечер, прошепва им по някой-друг разказ или глава от поредния роман на Автора, целува ги по бузите и после отлита при другите си клиенти. А Авторът и Ния си поплакват след всяко нейно идване. Само от едно ги е страх, че рано или късно Рая ще се омъжи. Впрочем и те не са сигурни дали ги е страх, или го искат, защото... Защото им се гледат внуци.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.